

Kriminalpolitiska studier i Amerikas förenta stater.

Av Harald Salomon.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 7 november 1919 tillerkändes mig ett anslag av statsmedel för att i Amerikas förenta stater taga kännedom om det sätt, varpå övervakningssystemet med avseende å villkorligt dömda (probation) vore organiserat vid de olika domstolarna, ävensom att, i den mån tiden det medgäve, taga kännedom om en del aktuella, kriminalpolitiska spørsmål, som nära berörde det ifrågavarande studieområdet, och i främsta rummet sådana spørsmål, som hade avseende å ungdomsbrottslighetens bekämpande.

Mina studier hava bedrivits huvudsakligen i New York och Boston, där jag tagit kännedom om övervakningssystemet och barndomstolarna. Därjämte har jag avlagt ett kortare besök i Washington, därifrån en avstickare gjordes till tvänne i närheten belägna fängvårdsanstalter med öppen-dörr-system, varförutom jag besökte fängelset Sing Sing samt ungdomsrepubliken i Freeville (George Junior Republic), båda belägna i staten New York. I viss mån utgör den nu avslutade studieresan en komplettering av en av mig år 1906 med anslag av statsmedel företagen studieresa till Förenta staterna, då särskilt barndomstolarna samt övervaknings- och reformfängelsesystemen voro föremål för undersökning.¹⁾

¹⁾ Se förf:s från trycket utgivna avhandlingar »Om barndomstolar» (Stockholm 1906, P. A. Norstedt & Söners förlag) samt »Det amerikanska övervakningssystemet» och »Det amerikanska reformfängelsesystemet» (Stockholm 1908, skriftserien Brott och straff).

Övervakningssystemet.

Allmän framställning.

Sedan mitt förra besök i Förenta staterna våren 1906 har övervakningsarbetet med avseende å villkorligt dömda varit stadt i stadigt framåtskridande. Nämda år funnos sålunda lagar rörande övervakning av vuxna i endast åtta av unionens stater, under det att år 1910 sådana lagar antagits i tjugutvå stater samt i distriktet Columbia. Nu har varje stat en lag om övervakning.

Men framåtskridandet visar sig icke blott i antagandet av nya lagar för de olika staterna utan även i det allt flitigare användandet av dessa lagar. I en del stater har sålunda — oaktat brottsligheten bland de vuxna under krigsåren varit stadd i stadigt sjunkande — antalet övervakade personer under den sista tioårsperioden mer än tredubblats.

Orsakerna till denna enorma ökning äro flera. Den väsentliga orsaken torde vara att söka i det allt mer ökade förtroendet för övervakningsinstitutet, vartill kommer den verksamma propaganda, som bedrivits till förmån för institutet icke minst av de i staterna New York och Massachusetts inrättade statskommissionerna. Konferenser och möten med övervakare ha årligen ägt rum, föredrag ha hållits och litteratur har utsänts, varigenom kännedom om övervakningsinstitutet spritts i allt vidare kretsar. Institutets tillämplighetsområde har efter hand vidgats. Numera är sålunda villkorlig dom med övervakning icke inskränkt till allenast förstagångsförbrytare samt ringare förseelser utan har utsträckts till att omfatta nära nog alla grupper av förbrytare.

Emellertid kan ifrågasättas, om icke utvecklingen gått i ett väl raskt tempo. En nödvändig förutsättning för att övervakningsinstitutet skall kunna verka till gagn är, dels att en fullständig förundersökning göres, varigenom de olämpliga fallen utgallras, och dels att själva övervakningen kan göras verkligt effektiv. Men det är just i dessa

tvänne punkter, som det på många håll brister. Visserligen skall icke förnekas, att man därute — tack vare förnämligast den energi, som utvecklats av de förenämnda statskommissionerna — lyckats bygga upp ett, teoretiskt sett, mönstergillt system. Men då det kommer till den praktiska tillämpningen, har man i en del punkter nödgats släppa efter på de uppställda fordringarna. Så t. ex. frambålles med rätta såsom ett särdeles viktigt moment i övervakningsarbetet besök av övervakarna i hemmen. Men fall förekomma icke sällan, då några hembesök icke äga rum. Detta beror emellertid icke på försummelse eller bristande intresse från vederbörande övervakares sida utan helt enkelt därpå, att övervakningsarbetet nu nått en sådan omfattning, att det hotar att aldeles växa övervakarna över huvudet. Det är uppenbart, att då en övervakare — såsom på sina håll är fallet — har ända till 400 personer att se efter, det icke är honom möjligt att åstadkomma en tillfredsställande övervakning av varje särskilt fall.

Av intresse är i detta sammanhang ett yttrande av en utav övervakningskommissionen i staten New York tillsatt kommitté med uppdrag att undersöka och avgiva förslag till förbättring av övervakningsväsendet. I sitt under år 1918 avgivna betänkande anför kommittén bl. a. följande: »Övervakningsinstitutet har vunnit gillande och framgång och har i alltjämt ökad utsträckning använts vid behandlingen av mål inför domstol utan att övervakningskåren i motsvarande grad ökats. Övervakarna i många domstolar försöka att övervaka från 100 til 400 fall förutom fullgörandet av annat dem åliggande arbete. Situationen är särskilt allvarsam beträffande de domstolar, som i de större städerna ha att handlägga mål rörande vuxna. Emellertid lida även barndomstolarna och domstolar på mindre platser mer eller mindre av samma olägenheter i fråga om överbelastade övervakningskårer. Situationen ter sig mycket hotande för den framgångsrika utvecklin-

gen av övervakningssystemet.¹⁾ Man måste se faran i ansiktet, och allvarliga ansträngningar måste göras för att i varje kommun, varest sådana förhållanden råda, försäkra sig om tillräckligt antal övervakare.»

Vad förundersökningsarbetet beträffar, är sedan mitt förra besök att anteckna såsom en nyhet inrättandet vid en del domstolar av medicinska eller medico-psykologiska kliniker för undersökning av tveksamma fall. Genom dessa kliniker, till vilka jag senare återkommer, har övervakarnas arbetsbörda i viss mån lättats.

New York.

Övervakningsbyrån i »The City Magistrates' Courts» — den gemensamma benämningen på staden New Yorks underdomstolar — är otvivelaktigt den största övervakningsbyrån i Förenta staterna och antagligen även i hela världen. År 1917 stodo 204,685 personer tilltalade inför dessa domstolar. Av dessa dömdes 141,891, av vilka 5,288 eller 3,7 pet. sattes under övervakning. Övervakningsarbetet ombesörjdes av 42 avlönade övervakare, 29 män och 13 kvinnor. Av de manliga övervakarna hade var och en under året haft att öva tillsyn över i genomsnitt 157 villkorligt dömda (Rörande de kvinnliga övervakarna saknas uppgift). Förutom sin övervakningsverksamhet hade de därjämte till åliggande att verkställa förundersökningar. I genomsnitt hade varje manlig övervakare under året verkställt 132 förundersökningar och varje kvinnlig övervakare 146.

Förundersökningen är ganska tidsödande, beroende särskilt därpå, att förundersökaren verkställer utredning icke blott beträffande den tilltalades personliga förhållanden utan även i viss mån beträffande själva brottet. Några tryckta blanketter — sådana som vi i Stockholm betjäna oss av till underlättande av själva förhöret med den tilltalade — användas icke, något som amerikanarna erkände vara en brist.

¹⁾ Kurs. av förf.

Jag medföljde en övervakare på hans besök i rannsakningsfängelset, där två negrer förhördes. Varje förhör tog en tid av omkring $\frac{1}{2}$ timme. Sedermera åtföljde jag övervakaren på hans besök i ett av hemmen. Vid besöket förfors på ungefär samma sätt, varpå vi pläga gå till väga i Stockholm. Förundersökningsrapporterna voro i allmänhet skäligen magra, även då fråga var om unga förbrytare. Icke sällan innehöllo de t. ex. endast vad föräldrarna vid hembesöket berättat. Särskilt fann jag anmärkningsvärt, att i fråga om de unga yttrande från vederbörande lärare ofta saknades. Handläggningen av målen vid de olika domstolarna erbjöd föga av intresse. Såsom allmänt omdöme kan sägas, att man ofta nog dömde villkorligt på en ofullständig eller icke sällan ganska otillfredsställande utredning.

Övervakningsarbetet synes vara väl organiserat. Här, som annorstädes, klagas dock över att antalet övervakare är för litet samt att de till dem anslagna avlöningarna äro för små. För att i någon mån avhjälpa bristen på avlönade övervakare har man, om ock motvilligt, måst lita till frivilliga, oavlönade krafter, vilka fungera såsom ett slags biträden till de avlönade övervakarna. Anmärkningsvärt är, att det ofta nog blir dessa frivilliga övervakare, som komma att utföra den mest betydelsefulla delen av övervakningsarbetet, nämligen besöken i hemmen, under det att de avlönade övervakarna ofta måste inskränka sig till att hålla »mottagningar» för de villkorligt dömda, ombesörja registrering, statistik m. m. samt avgiva rapporter till domstolen.

I detta sammanhang torde böra nämnas några ord om en rörelse, som på de senare åren vunnit en mycket vidsträckt spridning, nämligen den s. k. *Big Brothers (Big Sisters) movement*. Denna rörelse avser att samla och organisera frivilliga krafter, män och kvinnor, vilka skola räcka en hjälpsam hand åt sina mindre lyckligt lottade »bröder» och »systrar» — bland andra även dem, som råkat i konflikt med rättvisan — i syfte att leda dem in på rätta vägar samt söka bereda dem en ljusare och lyckligare till-

varo. Särskilt i New Yorks slumkvarter har denna organisation ett synnerligen rikt fält för sin verksamhet. Rörelsen, som söker åvägbringa samarbete med domstolar, övervakningsbyråer och överhuvud alla organisationer, som arbeta på ungdomens förbättring, omfattar hela Förenta staterna. En centralbyrå finnes inrättad i New York (Broadway 200), men varje stad sköter sin egen ekonomi. I New York kostar verksamheten 20,000 dollars årligen, vilka medel erhållas uteslutande genom frivilliga bidrag. Antalet Big Brothers utgjorde vid tiden för mitt besök i New York 483. Omkring ett 50-tal avgå varje år, enär de icke befinnas lämpliga för arbetet, men det har hittills icke mött någon svårighet att fylla luckorna. Byråföreståndaren, Mr. Sheldon, som uteslutande ägnar sig åt detta arbete, förklarade vid ett samtal, som jag hade med honom, att han ansåg rörelsen i fråga vara en av samtidens viktigaste och mest hoppgivande sociala rörelser. En del av hans medhjälpare ägnade hela sin tid åt detta arbete och erhöilo avlöning, uppgående till cirka 2,000 dollars om året. De flesta hade avlagt någon universitetsexamen. Dessa Big Brothers biträda även barn-domstolarna med upplysningar samt genom att fungera såsom ett slags biträden åt de avlönade övervakarna, och Big Brothers uppehålla ofta förbindelsen med sina respektive skyddslingar även efter sedan det egentliga övervakningsarbetet upphört.

Resultaten av övervakningen vid Magistrates' Courts år 1917 framgår av följande tabell:

	Antal personer	Proc.
Avförda såsom förbättrade.....	3755	69,3
— — oförbättrade.....	577	10,6
Anståndet förverkat.....	559	10,3
Avvikna.....	444	8,2
Döda.....	31	0,6
Sinnessjuka.....	6	0,1
»Paroled cases« avslutade.....	50	0,9
Summa...	5422	100,

Såsom förut antytts finnes i staten New York en

statskommission för övervakning (State Probation Commission), inrättad år 1907, vilken har till åliggande:

att utöva en allmän tillsyn över övervakarna och hålla sig underrättad om deras arbete;

att samla och publicera statistik och annat material, som har avseende å övervakningssystemets tillämpning;

att tid efter annan verkställa undersökning rörande de enskilda övervakarnas förhållande och det sätt, varpå de fullgöra sitt arbete;

att verka för övervakningssystemets effektiva tillämpning i alla delar av staten;

att varje år publicera en förteckning å alla övervakare i staten; samt

att årligen avgiva rapport till den lagstiftande församlingen rörande kommissionens arbete under året samt resultaten av övervakningssystemet ävensom framlägga nya förslag.

Av kommissionens redogörelse för år 1918 inhämtas bl. a., att antalet övervakade personer i staten New York ökats från 7,154 år 1908 til 22,238 år 1918.

Boston.

Att övervakningsarbetet utvecklats sedan mitt senaste besök 1906 kom alldeles särskilt till synes vid mitt besök i »The Municipal Court«, där ett flertal lokaler, som förr användes för rena domstolsändamål, numera tagits i anspråk för övervakningsarbetet. I stort sett bedrives dock arbetet efter samma linjer som förut. Här liksom i New York klagas emellertid över bristen på arbetskrafter för såväl förundersöknings- som övervakningsarbetet.

Förhandlingarna vid »Municipal Court«, den domstol, där övervakningsinstitutet huvudsakligen praktiseras, erbjöd endast föga av intresse. Även här inträffade, att villkorlig dom med övervakning meddelades utan att någon förundersökning verkställdes, och, där förundersökning skett,

var densamma icke sällan, efter svenska begrepp åtminstone, ganska bristfällig. Från mina besök vid Municipal Court torde i detta sammanhang följande fall vara av intresse. Tio personer stodo under tilltal för lösdriveri, av vilka fem erkände. Tillfrågade om de förut varit straffade för brott, förklarade de fem senare, att de icke varit det. En närvarande polisman upplyste då, att två av dem undergått frihetsstraff — den ena t. o. m. två gånger — samt att den tredje för närvarande stod under övervakning. Nu medgävo de tilltalade detta. Den vid domstolen närvarande övervakaren lämnade uppgift om, var de tilltalade bodde, men hade i örigt intet att meddela rörande de tilltalade. Rättens ordförande tillfrågade dem härefter, om de, i händelse rätten gav dem ett tillfälle till förbättring (a chance), ville arbeta, varpå samtliga de tilltalade, helt naturligt, svarade ja. Hjälp blevo de fem, som erkänt, utan vidare satta under övervakning.

Inom poliskretsar synes man ställa sig ganska skeptisk till det sätt, varpå den villkorliga domen och övervakningssystemet numera praktiseras i Boston. Polischefen, med vilken jag hade ett samtal i detta ämne, förklarade öppet, att han visserligen gav övervakningsprincipen sitt fulla erkännande, men att han däremot icke kunde gilla det sätt, varpå principen utförts i praktiken.

En intressant nyhet var den vid domstolen inrättade medicinska kliniken (Medical Service of the Probation Department). Vid denna äro anställda två läkare en manlig och en kvinnlig, vilka disponera var sina lokaler i domstolsbyggnaden. De undersöka alla fall, som remitteras dit av domstolen eller vederbörande övervakare eller som de själva misstänka kunna vara av beskaffenhet att böra komma under deras behandling. Såvitt jag kunde finna, anlätades denna klinik ganska flitigt av domstolen, som i de av kliniken avgivna utlåtandena hade god ledning för bedömning av de olika fallen.

Även för staten Massachusetts finnes, sedan år 1908,

en statskommission för övervakning (State Probation Commission) med enahanda uppdrag som statskommissionen i New York. Enligt kommissionens senaste rapport, avseende arbetsåret sept. 1917 — sept. 1918, ha av de villkorligt dömda, som stått under övervakning, 17,9 pct. uppfört sig »otillfredsställande«, d. v. s. återfallit i brott, brutit mot uppställda villkor och på den grund anmälts för domstolen eller försvunnit.

Sekreteraren i övervakningskommissionen, Mr. Parson, med vilken jag hade ett samtal, meddelade, att i staten Massachusetts f. n. voro anställda 155 övervakare, vilka omhändertog omkring 15,000 villkorligt dömda. Mr. Parson såg mycket förhoppningsfullt på övervakningsarbetet, ehuru han medgav, att antalet övervakare var för litet samt att arbetet på den grund måhända icke var så effektivt som önskvärt vore. Att domstolarna väl frikostigt meddelade villkorlig dom med övervakning samt icke sällan meddelade sådan dom utan föregående noggrann undersökning, ville han icke gärna medge. Han ansåg för sin del, att det var önskvärt, att så många som möjligt finge »a chance«. Den allmänpreventiva synpunkten fann hos honom blott föga förståelse. För det svenska systemet, för vilket jag i detalj redogjorde, hyste han det livligaste intresse, och medgav, att vi i ett par avseenden måhända stode före amerikanerna såväl beträffande själva lagstiftningen som även med avseende å organisationen av det praktiska arbetet.

Barndomstolarna.

ALLMÄN FRAMSTÄLLNING.

Den första lagen om barndomstolar — avseende staten Illinois — trädde i kraft den 1 juli 1899, och det är från denna tidpunkt som den egentliga barndomstolsrörelsen daterar sig. Sedermera har rörelsen genomlupit olika utvecklingsperioder. Den första perioden 1899—1904, den s. k. pionjärtiden, kännetecknas av det personliga arbete,

som utfördes av rörelsens pionjärer, sådana som Lindsey i Denver, Stubbs i Indianapolis och Mack i Chicago, vilka i tal och skrift energiskt verkade för en förbättrad behandling av de vanartade och försummade barnen och gjorde barndomstolssystemet känt icke blott i vida kretsar inom Förenta staterna utan även över snart sagt hela den civiliserade världen. Det var egentligen Lindsey, som satte prägeln på barndomstolsrörelsen under denna tid.

Den andra perioden kännetecknas främst av införandet och utvecklingen av det s. k. »voluntary probation system», systemet med frivilliga oavlönade övervakare. Här tog barndomstolen i Indianapolis ledningen.

Den tredje perioden omkring 1910—1914 var en reaktionens och kritikens period. Man började finna, att de väntade förbättringarna i själva verket icke varit så stora som man hoppats. De flesta barndomstolarna hade icke förmått att i någon nämnvärdare grad förbättra gatpojkslivet i storstäderna. En del domstolar stodo på ett ganska lågt plan, och vederbörande domare saknade intresse för arbetet med barnen och förmåga att rätt behandla dessa grannliga mål. Kritiken var ibland ganska skarp. Barndomstolen i Boston kritiserades sålunda för för stor efterlåtenhet och partiskhet, barndomstolen i Filadelfia för sin »kriminella atmosfär» och oförmåga att åstadkomma samarbete. En del kritik hade dock sin politiska bakgrund. Allmänt erkändes emellertid, att några barndomstolar funnos, som tack vare sina dugliga, framsynta och energiska domare bidragit att föra systemet framåt och vilka tillvunnit sig allt större förtroende bland de sakkunniga. I fråga om övervakningssystemet kännetecknades denna period av ett övergående från oavlönade till avlönade övervakare. Man hade nämligen funnit, att systemet med oavlönade övervakare i själva verket icke var effektivt.

Den fjärde perioden (den nuvarande) kännetecknas framför allt av en strävan att fullständiga och, om jag så må säga, fördjupa förundersökningen genom inrättande av m e-

dico-psykologiska kliniker, varom mera här nedan.

Att intresset för barndomstolarna icke slappats torde måhända bäst komma till synes vid studiet av en under år 1918 igångsatt officiell utredning rörande barndomstolssystemet i Förenta staterna. I utredningen, som publicerats i början av år 1920, skiljes på två olika slag av barndomstolar, nämligen särskilt organiserade och icke särskilt organiserade. Till den förra gruppen hänföres endast sådana domstolar, som hava a) särskilda sessioner för mål angående barn, b) ett legaliserat övervakningssystem och c) »registrering av upplysningar rörande barnens personliga förhållanden» (recording of social information), d. v. s. ett fullständigt förundersökningssystem. Minimifordringarna för »särskilt organiserade» uppfylldes av 321 domstolar i 43 stater och distriktet Columbia eller 16 pct. av de 2,034 domstolar, från vilka upplysningar erhållits. Av dessa 321 barndomstolar voro 22 sådana, som inrättats på grund av särskild lagstiftning och voro oberoende av andra domstolsystem.

I den officiella rapporten framhålles, att såväl domarekåren som allmänheten numera erkänna vikten av att hava en specialdomare för arbetet med de vanartade och försummade barnen, åtminstone för de större städerna. Enligt inkomna upplysningar finnas för närvarande i Förenta staterna tjugutre barndomare, som ägna hela sin tid åt arbetet i barndomstolen eller ock kombinera detta arbete med arbetet i familjedomstolen (domestic relations court). Av dessa tjugutre domare presidera aderton domare i domstolar i de större städerna (med över 100,000 invånare), fyra tjänstgöra i medelstora städer (25,000—100,000 invånare), och en i en mindre jurisdiktion å landet. En kvinnlig domare finnes, nämligen i distriktet Columbia. Å en del andra platser finnas ett slags biträdande kvinnliga domare, men deras beslut måste underställas den manlige domarens prövning och godkännande.

Beträffande övervakningssystemet, inhämtas av den officiella redogörelsen, att varje stat i unionen, med undantag av en, har lagstiftning om övervakning för barn. Alla de stora städerna ha organiserade övervakningskårer med 2—87 övervakare. Bland övervakarna särskiljas olika klasser, nämligen: a) reguljära, b) irreguljära, c) övervakare, som därjämte tjänstgöra vid skolorna (schoolattendance probation officers) eller vid polisen (police probation officers) samt d) frivilliga övervakare (volunteers). Reguljära övervakare ägna hela sin tid åt övervakningsarbetet. Med irreguljära övervakare förstås sådana, som erhållit bemyndigande av domstolen och ägna en del av sin tid åt övervakningsarbetet, eller officiellt erkända representanter för offentliga eller enskilda organisationer, vilka förena övervakningsarbetet med sitt arbete i organisationen. I ett antal stater utser domstolen ofta till övervakare någon av de vid domstolen anställda tjänstemännen, ett experiment, som emellertid icke synes ha utfallit vidare lyckligt. Av de svar, som ingått från flera av dessa övervakare, framgår nämligen, att de uppfattat sin ställning till barnen huvudsakligen såsom en fyllsyningsmans och att de hade blott föga förståelse för det karaktärsdanande samt hjälpende och stödjande momentet i övervakningsarbetet.

Förutom kombinationer av övervakningsarbetet med arbetet som polis- eller skolman, har, särskilt i vissa distrikt på landsbygden, uppstått en intressant och betydelsefull rörelse, vilken avser att med övervakningsarbetet förena annat socialt arbete inom kommunen, särskilt fattigvårds- och barnavårdsarbete. Det anmärkes, att en dylik kombination otvivelaktigt bidrar till att höja arbetets kvalitet i de enskilda fallen och ofta nog är en nödvändighetsåtgärd i smärre städer eller landskommuner för att kunna erhålla tränat folk.

Från sex stater har rapporterats, att särskilda åtgärder vidtagits i syfte att från statens sida utöva inspektion av övervakningsarbetet för åvägabringande av största möjliga enhetlighet i och centralisation av arbetet. Två stater, näm-

ligen New York och Massachusetts, ha sålunda statskommissioner, som utöva verksamhet i sådant syfte, och två andra, Rhode Island och Vermont, ha statsövervakare (State probation officers). Utah har en barndomstolskommission och Connecticut en lagligen auktoriserad fängvårdsförening, genom vilken insamlas material rörande övervakningsarbetet.

Såsom förut antytts har man på senare tiden allt mera kommit till insikt om den stora betydelsen av att erhålla en noggrann kännedom om barnets fysiska och psykiska hälsotillstånd. Pionjären på detta område är Psykopatiska institutet vid barndomstolen i Chicago, som numera ingår såsom en avdelning av det hela staten Illinois omfattande »Juvenile Psychopathic Institute«. Den domstol, som därefter upptog detta arbete, var barndomstolen i Seattle genom inrättande av ett »Department of Social Diagnosis«, som fortfarande består. Tretton barndomstolar ha numera psykologiska kliniker (mental clinics), vilka ingå såsom ett led i domstolsorganisationen. Av intresse är, att en del universitet och högskolor numera samarbeta med barndomstolarna i fråga om psykologiska undersökningar. Tjugutvå domstolar rapportera, att olika undersökningar ha verkställts antingen i organiserade kliniker vid de högre läroanstalterna eller av lärare och professorer, vilka i de flesta fall stått i förbindelse med de psykologiska institutionerna därstädes. Sjutton högskolor, lärareseminarier och universitet ha lämnat domstolarna dylikt biträde.

New York.

Det kanske mest slående beviset på, att barndomstolsrörelsen icke är stadd i tillbakagång utan tvärtom nått en hög grad av utveckling, erhöi jag vid mitt besök i barndomstolen i New York. Vid mitt besök i New York 1906 var barndomstolen en avdelning av den allmänna domstolen (the Court of Special Sessions), vars sex domare turade om att för en kortare tid — vanligen två månader — sitta såsom

ordförande i barndomstolen. Förhandlingarna, som voro offentliga, höllos i en stor domssal fullpackad med folk, poliskonstaplar uppträdde i uniform, domaren satt på en hög estrad med barnen långt ifrån sig o. s. v. Numera (sedan 1915) är barndomstolen i New York en fullt självständig domstol med fem domare, vilka ägna hela sin tid åt arbetet i barndomstolen. Förhören äro icke offentliga. Åt barndomstolen har uppförts en i arkitektoniskt avseende mycket tilltalande byggnad, vilken togs i bruk den 16 augusti 1915. En anordning, som icke har sin motsvarighet i någon annan barndomstol, är, att i den nya domstolsbyggnaden finnas tvänne olika slags rum för målen behandling, nämligen ett större (the main court room), där de nya målen handläggas, vittnen höras och polismännen m. fl. avgiva sina berättelser — ett mera formellt första förhör — och ett mindre rum (the smaller court room), där de uppskjutna målen bli föremål för en mera ingående behandling med vederbörligt beaktande av de sociala synpunkterna (förundersökningsrapporter föredragas, övervakning beslutes, övervakare utses, konferenser med övervakare hållas etc.). I det förstnämnda rummet finnes en låg estrad för domaren och i övrigt en inredning, som ger åt detsamma en viss prägel av domstolslokal. Det andra rummet åter ger intryck av ämbetsrum rätt och slätt. Innet i rummets inredning finnes, som i minsta mån för tanken på en domstolslokal. Domaren handlägger här målen sittande vid ett vanligt skrivbord, framför vilket uppradas alla de, som skola höras i målet. Båda rummen ha erhållit en enkel men på samma gång värdig och konstnärlig utsmyckning. Jag kunde för min del icke fullt fatta fördelen med det första förhöret i »the main court room». Man framhöll visserligen vikten av att såväl föräldrar som barn skola få klart för sig, att de stå inför en domstol, vars beslut måste respekteras och följas. Men jag misstänker, att egentliga orsaken till den ifrågavarande anordningen torde vara att söka däri, att barndomstolen i New York, formellt sett, fortfarande är en avdelning av den all-

männa domstolen, vadan man ansett sig icke kunna utan vidare övergå till det formlösa förfarande, som präglar förhandlingarna i »the smaller court room«.

Jag bevistade under några dagar förhandlingarna vid barndomstolen och hade därvid tillfälle konstatera den stora skillnaden mellan metoderna förr och nu. Förr var det ett rent kriminellt förfarande, en massavverkning av mål, därvid de sociala synpunkterna endast föga vunno beaktande. Nu däremot hade åt förhandlingarna givits en intim karaktär, och de präglades allt igenom av ett levande intresse från vederbörande domares sida gent emot de unga och en uppriktig strävan att på bästa möjliga sätt lösa de ofta ganska komplicerade sociala problem, som föreläggas särskilt denna domstol.

Vid granskning av domstolsakterna befunnos förundersökningarna vara särdeles omsorgsfullt utförda samt mycket noggranna anteckningar verkställda rörande övervakningen.

Enligt barndomstolens berättelse för år 1918, hade, efter verkställd förundersökning, 5052 barn eller 75,4 pct. ställts under övervakning, 780 eller 13 pct. överlämnats till olika institutioner och 870 eller 11,6 pct. frikänts eller erhållit villkorlig dom utan övervakning. Beträffande övervakningsresultaten, hade 84,3 pct. avförts ur övervakningsdiarierna såsom förbättrade, 4,8 pct. avförts såsom icke förbättrade, 10,2 pct. överlämnats till olika anstalter och 0,7 pct. avvikit. Anmärkas bör i detta sammanhäng, att övervakningstiden är relativt kort, varierande från 3 månader till 1 år och i 10 pct. av fallen något däröver.

En nyhet för mig var den i slutet av år 1916 inrättade psykiatriska kliniken för undersökning av barn, som misstänkas vara psykiskt defekta. Vid kliniken finnas anställda tre läkare, två manliga och en kvinnlig. Av berättelsen för år 1918 inhämtas bland annat följande. Undersökningar ha verkställts av 1082 barn. Dessa ha remitterats till kliniken av vederbörande domare och övervakare. Några fall ha även remitterats dit av »the Big Brothers« och »Big

Sisters Organisations« och »the Brooklyn Juvenile Protective Association«. Av ovannämnda 1082 fall klassificerades 82 pct. såsom avvikande från det normala i följande grupper:

	gossar	flickor	summa
Psykiskt defekta (»Morons« och imbecilla)	233	111	344
»Constitutional psychopathic inferiors« /medfödda defekter i känslö- och viljelivet med oförmåga att anpassa sig efter omgivningen/...	31	23	54
Sinnessjuka (psychotic group)	25	19	44
Behäftade med psykoneuroser eller neuroser...	49	13	62
Epileptiker	18	6	24
Försenade med avseende å förståndsutvecklingen (på grund av fysiska defekter, torftiga levnadsvillkor m. m.)	295	67	362
Summa...	651	239	890

Av de ovan omförmälda 1082 fallen kommo 403 eller 37,2 pct. från en någorlunda gynnsam omgivning samt 539 eller 49,8 pct. från en ogynnsam omgivning. Beträffande 141 fall eller 13 pct. var omgivningen okänd. I fråga om ärftlig belastning betecknades 418 fall eller 38,6 pct. såsom ogynnsamma, 459 eller 42,5 pct. såsom gynnsamma och 67 eller 6,1 pct. såsom tvivelaktiga. I 138 fall eller 12,8 pct. voro ärftlighetsförhållandena obekanta. Med »ogynnsamma« avses sådana fall, då syfilis, sinnessjukdom, bristande psykisk utveckling, epilepsi, tuberkulos eller alkoholism funnits hos någon av förfäderna.

Av 268 recidivister, som behandlats å kliniken, voro 39 eller 14,5 pct. normala, 110 eller 41 pct. försenade till förståndsutvecklingen, 73 eller 27,3 pct. svagt utvecklade i intellektuella avseende (feeble-minded), 18 eller 6,7 pct. »constitutional psychopathic inferiors«, 8 eller 3 pct. sinnessjuka, 17 eller 6,3 pct. psykoneurotiker och 3 eller 1,2 pct. epileptiker. Av dessa recidivister hade icke mindre än 170 eller 63,4 pct. vuxit upp i en gynnsam omgivning.

B o s t o n.

Barndomstolen i Boston befanns vara inrymd i alldeles samma lokal som år 1906. Det är ett mycket oansenligt rum med en låg estrad för domaren i ett hörn av rummet samt sittplatser för omkring tio personer. Den enda prydnaden är en amerikansk sidenflagga å domstolsestraden.

Domaren Mr. Cabot utnjuter anseende som en av Amerikas främsta barndomare. Vid domstolen äro anställda fyra avlönade övervakare, tre män och en kvinna, varjämte »The Counsellor of Jewish women» avlönar en kvinna, som tar judiska flickor under sin övervakning.

Det ojämförligt största intresset erbjuder emellertid vid denna domstol den med domstolen intimt samarbetande medicopyskologiska kliniken (Judge Baker Foundation).

Formellt är denna en fullt fristående institution, vilken inrättats till åminnelse av den för en del år sedan avlidna, allmänt omtyckta barndomaren Baker, men faktiskt ingår kliniken såsom ett särdeles betydelsefullt led i barndomstolsorganisationen. Det övervägande antalet fall, som komma under behandling å kliniken, äro sådana, som remitterats dit från barndomstolen, men därjämte förekomma fall, som remitterats från olika sociala institutioner eller enskilda personer för att få utrönt, vilken behandling bäst lämpar sig för det ifrågavarande barnet, om det t. ex. bör överlämnas till viss anstalt, anställas i visst yrke etc. Klinikens föreståndare är Dr. William Healy, banbrytaren på föreliggande område i Förenta staterna. Healy anställdes år 1909 såsom föreståndare för »The Psychopathic Institute» vid barndomstolen i Chicago, men överflyttade år 1917 sin verksamhet till Boston, där han ansåg sig kunna arbeta under lugnare och mera gynnsamma förhållanden. Healy har vid sin sida fyra kvinnliga medhjälpare, nämligen en assistent, som är fil. doktor och specialist i psykologi, ytterligare två psykologer samt en sociolog (en f. d. lärarinna med mångårig praktik på det sociala arbetsfältet), alla »college graduates»,

varjämte å kliniken även tjänstgöra två kvinnliga stenografer, av vilka åtminstone den ena har erfarenhet i socialt arbete. Läkareundersökningarna å gossarna verkställas av Healy, varemot flickorna undersökas av en praktiserande kvinnlig läkare, vilken håller sina mottagningar i samma byggnad som den, där kliniken är inrymd. Vid de psykologiska undersökningarna användas visserligen Binets intelligensprov, men därjämte en del andra prov. I själva verket har kliniken utarbetat sitt eget system, för vilket i detalj finnes redogjort i Healys stora arbete: »The Individual Delinquent» (Boston, 1918. 830 sid.).

Under den tid av cirka 14 dagar, som jag studerade vid kliniken, genomgick jag handlingarna rörande en mängd olika fall, varjämte jag dagligen hade personliga samtal med Dr Healy och hans medhjälpare. Var och en har sitt speciella arbetsområde. Först undersökes barnet av läkaren och omhändertages vanligen därefter av assistenten, som håller förhör med barnet och verkställer den psykologiska undersökningen, varefter hembesök verkställas av sociologen, som bl. a. upptecknar vad föräldrarna hava att säga. Man tillåter icke, att arbetet störes av någon utomstående. Jag tilläts t. ex. icke att medfölja på något hembesök, och det var först efter mycket parlamentering, som jag tilläts närvara vid en psykologisk undersökning rörande en 14-års gosse, men jag måste då sitta i ett hörn av rummet och låtsas läsa i en bok för att gossen icke skulle störas allt för mycket. Förhöret, som jag tyvärr icke kunde bevista till slut, var emellertid, så länge jag kunde följa detsamma, mycket intressant och fördes alltigenom med stor försynlighet och takt av den kvinnliga psykologen. Gossen hade mycket svårt för att fullgöra en del av proven, men lämnades god tid att tänka över hur han skulle göra, och när han i ett eller annat avseende misslyckades, erhöll han alltid några uppmuntrande ord av förhørsledarinnan, innan hon övergick till nästa prov.

Över undersökningarna upprättas mycket detaljerade

rapporter, vilka utskrivs på olikfärgade papper för att lättare kunna skiljas åt. De vanligen förekommande rapporterna äro följande:

- 1) F a d e r n s (m o d e r n s) b e r ä t t e l s e .
- 2) G o s s e n s (f l i c k a n s) e g e n b e r ä t t e l s e .
- 3) L ä k a r e n s a n t e c k n i n g a r .
- 4) P s y k o l o g i s k a i n t r y c k (Psychological impressions), innefattande bl. a. en redogörelse för hur intelligensproven utfallit.

Dessa handlingar anses emellertid för vidlyftiga att ingivas till domstolen. Sedan de blivit färdiga, håller därför D:r Healy en »konferens« med sina medhjälpare, vilka därvid i tur och ordning få muntligen redogöra för resultatet av sina undersökningar, varefter tvivelaktiga punkter bli föremål för ofta mycket ingående diskussioner och uttrycken noga vägas, innan D:r Healy för den vid konferensen närvarande stenografen undan för undan dikterar vad som skall inflyta i en

5) S u m m a r i s k r a p p o r t, avsedd att överlämnas till den person eller myndighet — vanligen barndomstolen — som begärt undersökningen.

Här följer prov på en dylik summarisk rapport rörande en 16-årig gosse, tilltalad för snatteri:

»F y s i s k b e s k a f f e n h e t (Physical): Dåligt utvecklade. Välnärd. Halskörtlar förstörade. God styrka. Några lämligen anfrätta tänder. Tölpaktigt, sömnigt uttryck.

P s y k i s k b e s k a f f e n h e t (Mental): Den allmänna utvecklingen god. Långsam i sina svar. Uthållig, churu långsam i arbetet. Vänlig. Lugn. Tycker om att läsa.

F ö r s e e l s e r (Delinquencies): Någon skolkning tidigare. En gång förut tilltalad vid domstolen för något mindre ofog. Nu tilltalad för snatteri i samråd med kamrater. Nyligen oregelbunden i arbetet.

B a k g r u n d (Background): (a) Släktförhållanden: Båda föräldrarna icke läskunnigt bondfolk. Faderns familj

okänd. Modern psykiskt defekt. (b) »Developmental«: Vätt i sängen till för sex månader sedan. (c) Hemförhållanden: Torftiga bostadsförhållanden. Trångboddhet. Torfliga levnadsvillkor. Fattigt grannskap. (d) Vanor: Rökt under fyra år. Har otvivelaktigt onaniserat i någon mån.

Direkt anledning (Direct causation): (1) Dåliga kamrater. (2) Uteliv på gatorna, särskilt under de sista månaderna. (3) Naturligtvis brist på förständig tillsyn i hemmet. (4) Skulle anse det mycket sannolikt, att gossens nuvarande slöa hållning delvis kan tillskrivas sexuella ovanor (bad sex habits).

Utsikter (Outlook): Gossen har på det hela taget icke visat några dåliga anlag, och hans brottslighet är för närvarande icke stor. Hade ett allvarligt samtal med honom rörande ambition och sexuella ovanor, i vilka frågor han visade sig ytterligt enfaldig (sheepish). Vi skulle anse, att han sannolikt skulle sköta sig ganska bra under övervakning. Bör sluta upp med att sälja tidningar och återgå till regelbundet arbete. Tänderna behöva tillses och antagligen även halskörtlarna.«

Under min vistelse i Boston bevistade jag endast ett par sessioner i barndomstolen och ägnade det mesta av min tid åt studier å kliniken. Detta skedde på direkt uppmaning av barndomaren, vilken helt öppenjärtigt förklarade, att det var mycket litet för mig att lära vid själva domstolen, enär det egentliga arbetet utfördes å kliniken. Vid de domstolssessioner jag bevistade blevo, efter ett kort förhör inför domaren, nästan alla målen remitterade till kliniken för undersökning, därvid barnen eller deras föräldrar av vederbörande övervakare fingo mottaga ett kort, innehållande uppgift å klinikens adress och tiden, då de skulle infinna sig därstädes. Omnämnas bör, att ett särdeles intimt samarbete äger rum mellan domaren och D:r Healy. Vid ett av mina besök å kliniken strax före kl. 9 på morgonen var domaren redan där, inbegripen i ett samtal med D:r Healy rörande de mål, som under dagen skulle komma före vid

domstolan, och D:r H. meddelade mig efteråt, att det var mycket vanligt, att domaren gjorde dylika morgonbesök, innan han började sin session i barndomstolen.

Enligt vad D:r Healy uppgivit äro medico-psykologiska kliniker för närvarande anordnade i ett tjugotal städer i Förenta staterna ävensom i en del fångelser, bl. a. Elmira.

Fångvården.

Uttalanden av experter.

Under min vistelse i Amerika bereddes mig tillfälle att få sammanträffa med flera av Amerikas främsta experter på det penitentiära området, bland vilka särskilt må nämnas kriminalisten, D:r George W. Kirchwey och generalsekretären i fångvårdsföreningen i New York, D:r O. F. Lewis.

D:r Kirchwey framhöll, att statsfångelserna (State prisons) fortfarande voro beroende av politiken, i ty att föreståndarna för dessa fångelser utsågos av vederbörande fångvårdschef (the Superintendent of Prisons), vilken i sin ordning tillsattes av guvernören, som är politiker. Därför voro dessa fångelser ofta administrerade av personer, som ej voro fångvårdsmän. Reformfångelserna (the Reformatories) voro däremot i allmänhet bättre ställda i detta avseende, i ty att deras föreståndare tillsattes av en fullkomligt opolitisk korporation, »Board of Managers«, vars medlemmar ofta voro ganska konservativa män. Det bästa reformfångelset var det i Ohio, där fångarna sysselsattes med arbete på en farm i närheten av fångelset, men sovo i sina celler. D:r Kirchwey ansåg, att man i det stora hela icke med reformfångelsessystemet vunnit vad man hoppats. Dessa fångelser hade ej gjort sig förtjänta av sitt namn, ty de kunde tydligen ej reformera brottslingarna. D:r K. hade fått ett alldeles bestämt intryck härav under den tid han tjänstgjort såsom t. f. föreståndare för Sing Sing, där K. träffat en stor del unga förbrytare, som förut undergått behandling i reformfångelserna. Och det anmärkningsvärda var, att

dessa syntes vara de till karaktären sämsta bland fångarna i Sing Sing. Emellertid ville D:r K. framhålla, att han ansåg de principer, varpå reformfängelsesystemet vilade, för goda, men att han däremot icke kunde i allo gilla det sätt, varpå systemet tillämpats i praktiken. En fördel med dessa reformfångelser var emellertid, att det där gavs gott tillfälle till såväl skolundervisning som yrkesutbildning (educational and industrial training). Den största olägenheten var, att anstallterna voro för stora, så att föreståndaren och hans närmaste män icke kunde i detalj övervaka fångarnas uppförande utan måste överlåta detta åt den lägre, relativt obildade personalen. Det var i själva verket denna, som hade att avgöra om och i vad mån en fånge uppfyllt fordringarna för flyttningen från en klass till en annan och därigenom faktiskt kom att bestämma även över frigivningen. »The Marking system» var visserligen i sig självt ett bra system, men dess tillämpning i allmänhet mindre tillfredsställande. En annan anmärkning gällde disciplinstraffen, vilka ibland voro rent av omänskliga. Sålunda inträffade, att unga fångar för helt obetydliga förseelser ådömdes inspärning i »the standing cage» (en trång järnbur, som icke tillåter fången att vara i annan ställning än stående). Man trodde sig därmed betjäna diciplinen, men förbi-såg, att den rätta diciplinen upprätthålles med helt andra medel än tvång och brutalitet. Systemet med särskilda sovceller ansåg D:r K. olämpligt. Bättre med öppna sovsalar. Till sist framhöll D:r K., att den måhända viktigaste frågan av alla var personalfrågan. Hittills hade som fångvårdare antagits personer utan några egentliga förutsättningar för sitt viktiga kall. De voro mera vaktare än vårdare. Detta torde dock inom en nära framtid komma att ändras. Man planerade nämligen redan nu deras ersättande efter hand med personer, som hade erfarenhet i socialt arbete (trained social workers).

Vid ett samtal med D:r Lewis framhöll denne i huvudsak följande: Under det sista årtiondet är det särskilt tre

frågor inom fångvården, som trängt i förgrunden, nämligen:

- 1) H e d e r s s y s t e m e t (the Honor System);
- 2) S j ä l v s t y r e l s e s y s t e m e t (the Selfgovernment System); och
- 3) B y g g n a d s f r å g a n (the Architect Movement).

Hederssystemet, varigenom vädjas till fångens hederskänsla, är baserat på ett avtal mellan fängelseföreståndaren och fången, enligt vilket fången, till följd av ådagalagt välförhållande, av föreståndaren beviljas vissa förmåner mot det att fången å sin sida icke sviker det till honom satta förtroendet genom att rymma eller bryta mot fängelsereglerne (fången får t. ex. arbeta utanför fängelsemurarna eller rent av bo och arbeta på någon farm tillhörande fängelset). Detta system anses oumbärligt för en rationell fångvård och finnes infört i ett flertal fängelser i Förenta staterna.

Självstyrelsesystemet, vilket är mera omtvistat, berör förhållandet mellan fångarna inbördes samt avser att skapa ansvarskänsla och självrespekt. Den som införde systemet i Förenta staternas fångvård var fängelsedirektören Thomas Mott Osborne, vilken tillämpade systemet under sin direktörstid i Auburn och Sing Sing. Idéen hade han fått från den bekanta ungdomsrepubliken i Freeville (George Junior Republic). Osborne gick emellertid till överdrift, och hans försök misslyckades. Han lämnade fångarna allt för stor frihet och anlade en kamratlighet i ton och sätt gent emot fångarna, som inbjöd till självsvåld. Fångarna betydde allt, fångvårdsbetjäningen intet. »Det blev en riktig rysk revolution i fängelset«. D:r Lewis ansåg emellertid, att självstyrelsesystemet ännu icke blivit tillräckligt prövat i Amerika (it has not yet had a fair trial in this country), vadan det var för tidigt att nu fälla något avgörande omdöme om systemet. För egen del trodde Lewis på framgången av ett modifierat självstyrelsesystem — sådant det nu på ett par håll praktiserades — som tillerkände fån-

garna bestämmanderätt inom ett visst begränsat verksamhetsområde.

Beträffande till sist byggnadsfrågan, framhöll Lewis, att strävandena inom fångvårdskretsar för närvarande ginge ut på att komma ifrån de stora cellblocken och få mindre, fristående byggnader. Lewis företedde en planritning till en ny mönsteranstalt. Denna upptog innanför fängelsemuren fyra mindre cellbyggnader, av vilka två, avsedda för de sämre elementen bland fångarna, hade cellerna anordnade så, att de icke nådde ut till väggarna (ungefär som det nuvarande cellsystemet i amerikanska fångelser), under det att cellerna i de två andra byggnaderna, avsedda för de bättre elementen, liknade vanliga rum, ehuru med gallerförsedda fönster. Utanför murarna funnos på den fångelset tillhöriga farmen tre mindre byggnader (honor buildings) för sådana fångar, som ådagalagt särskilt välförhållande och av denna anledning »ställdes på hedersprov«.

S i n g S i n g.

På tillstyrkan av Dr Lewis avlade jag ett besök i det bekanta fångelset Sing Sing, närmast för att taga kännedom om det där tillämpade självstyrelsesystemet. Fångelset är vackert beläget vid Hudsonfloden. Ingen mur skymmer utsikten över floden och det anslående strandpartiet på andra sidan, men flyktförsök hindras genom ett mot flodsidan uppspändt, väldigt ståltrådsfängsel. Cellblocket består av en nära 100-årig, dyster stenbyggnad, innehållande närmare 1000 celler, vilka alla äro ohyggligt små. Vid tiden för mitt besök förvarades i varje cell endast en fånge, men det uppgavs, att vissa tider instuvats två, ja, ibland ända till tre fångar i varje cell. Vidare finnas några fristående mindre byggnader för de olika industrier, som bedrivs inom fångelset, såsom tryckeri, skofabrik, fabrik för tillverkning av diverse trikåvaror etc. Allt arbete sker för statens räkning. I verkstäderna finnas numera inga fångvaktare utan endast verkstadsföreståndare, vilka emellertid icke synas äga någon

disciplinär myndighet över fångarna. En av dessa föreståndare beklagade sig för mig häröver samt ansåg, att en särskild uppsyningsman i varje arbetssal skulle vara till stor nytta.

Hederssystemet tillämpas i ganska stor utsträckning. De som tillvunnit sig alldeles särskilt förtroende få arbeta och bo på en fängelset tillhörig farm under överinseende av ett par av fängelsets funktionärer. De äro ej instängda under natten. Antalet fångar å farmen utgjorde vid tiden för mitt besök cirka 50. De som icke tillvunnit sig så stort förtroende, men ändock funnits förtjänta av en viss uppmuntran, få arbeta utanför murarna och sysselsättas i allmänhet på höjden ovanför det nuvarande fängelset vid arbetena för uppförandet därstädes av ett nytt mönsterfängelse. Detta är avsett att bli ett slags observationsanstalt (reception prison and clearing house). Meningen är, att alla till frihetsstraff över ett år dömda personer i staten New York skola sändas dit i och för observation. Härifrån skulle fångarna sedan distribueras ut till de anstalter, där de kunde erhålla den för dem bäst lämpade behandlingen. Enligt ett förslag av D:r B. Glueck, f. d. föreståndare för psykiatriska kliniken i Sing Sing, skulle observationsanstaltens verksamhetsområde utsträckas till att omfatta jämväl dem, som ifrågasatts till erhållande av villkorlig frigivning (parole). Meningen är även, att domstolarna skulla kunna dit remittera tveksamma fall för observation och undersökning.

Beträffande självstyrelsesystemet, tillämpas för närvarande inom fängelset en modifierad självstyrelseform. Fångarna äro sammanslutna i en förening, kallad »M u t u a l W e l f a r e L e a g u e«, vilken har till ändamål »främjandet på alla sätt av fångarnas sanna intresse och välfärd«. Enligt de för föreningen antagna stadgarna handhavas föreningens angelägenheter dels av en styrelse (Board of Delegates) och dels av ett arbetsutskott (Executive Board). Därjämte skall fängelsets föreståndare (the Warden) utse en av fängelsets civila funktionärer att vara föreningens för-

troendeman (Trustee for the League), vilken skall handha föreningens ekonomiska angelägenheter samt fungera som en rådgivande myndighet i alla ärenden av vikt, som beröra föreningen. Styrelsens medlemmar väljas av vederbörande fångavdelning (companies) för en tid av sex månader å allmänt möte. För att kunna väljas till styrelseledamot fordras att kunna läsa och skriva engelska språket och att omedelbart före valet ha vistats inom fängelset minst sex månader och under denna tid ha varit en oförvillig medlem av föreningen (a member of the League in good standard) samt därjämte att under minst tre månader ha varit medlem av den fångavdelning, för vilken han väljes. Endast sådana verkstäder, yrkesfack eller andra sammanslutningar, som av föreståndaren erkänts såsom vederbörligen organiserade fångavdelningar, ha rättighet att bli representerade i styrelsen. Valbar till styrelseledamot är endast den, som har minst sex månader kvar på sin strafftid, så framt icke fråga är om återval. Styrelsen skall, så snart ske kan, utse följande tjänstemän, nämligen: ett arbetsutskott av nio medlemmar, en sekreterare och en skattmästare, samtliga för en tid av sex månader. Alla val skola ske med slutna sedlar. Styrelsen skall hålla ordinarie sammanträden den första helgfria dagen i varje månad.

Arbetsutskottet skall utse fem medlemmar av föreningen, utvalda med hänsyn till sin lämplighet och skicklighet, att tjänstgöra som domare i fångarnas domstol (Judges of the Inmates Court), vilka skola fungera för en tid av fem månader och benämnas »the Judiciary Board». Domstolen skall utöva sådan judiciell myndighet, som arbetsutskottet och anstaltens myndigheter uppdraga åt densamma, och skall själv utöva disciplin över eller hos vederbörande anstaltsmyndighet föreslå vidtagande av disciplinära åtgärder gent emot medlemmar av föreningen, vilka gjort sig skyldiga till dåligt uppförande.

En uppsyningsman skall utses av arbetsutskottet, som äger att när som helst entlediga denne. Uppsyningsmannen

skall vara ansvarig för diciplinen bland föreningens medlemmar och måste upprätthålla densamma.

Varje medlem av styrelsen skall, innan han inträder i utövningen av sin befattning, avlägga följande ämbetsed:

»Jag lovar högtidligt, att jag skall göra allt vad i min förmåga står för att på allt sätt befordra den sanna välfärdens av de män, vilka äro intagna i fängelset Sing Sing, att jag skall med glatt mod lyda och söka förmå andra att lyda av fängelsemyndigheterna lagligen utfärdade regler och föreskrifter samt att jag skall söka på allt sätt främja vänskapliga känslor, gott uppförande och redbarhet i handel och vandel (fair dealing) bland såväl tjänstmän som fångar, så att varje man, efter att ha avtjänat kortast möjliga tid, må gå ut i livet med förnyad styrka och mod att ånyo se sina medmänniskor i ansiktet (to face the world again). Allt detta lovar jag att troget försöka. Så hjälpe mig Gud.«

Medlemmar av styrelsen och arbetsutskottet, sekreteraren eller skattmästaren kunna av föreningens styrelse, sittande såsom brottmålsdomstol, skiljas från sina befattningar, därest de, efter att ha givits tillfälle att försvara sig, befinnas skyldiga till inkompetens, försummelse i tjänsten eller opassande uppträdande mot någon befattningshavare i föreningen. Medlemmar av styrelsen eller av arbetsutskottet eller varje annan befattningshavare i föreningen, som inför fångarnas domstol erkänner sig skyldig till eller överbevisas om en allvarlig förseelse, skall genast skiljas från sin befattning, därest en sådan åtgärd tillstyrkes av »the Judiciary Board« och stadfästes av styrelsens majoritet. En sålunda avskedad befattningshavare skall äga rätt att vädja till förtroendemannen, vilkens beslut är slutligt.

Medlemmarna i föreningen äro av tre slag, nämligen 1) aktiva medlemmar, vilka hava rösträtt inom föreningen, 2) stödjande medlemmer, d. v. s. sådana f. d. medlemmar, som lämnat fängelset, men önska att fortfarande befordra föreningens intressen, och 3) hedersledamöter, vilka aldrig varit intagna i Sing Sing, men önska att samverka med an-

stalten i dess arbete, eller personer, som hava gjort föreningen en särskilt stor tjänst och uttalat sin önskan att antaga dylikt medlemskap.

Föreningens motto är: »Gör gott. Gottgör« (Do good. Make good).

Under mitt besök i Sing Sing bereddtes mig tillfälle att bevista en aftonunderhållning för fångarna. Sådana äga rum varje afton och äro av olika slag: föredrag, musikaftnar m. m. Den ifrågavarande kvällen var det biografföreställning. Sekreteraren i fångarnas förening uppkallades å direktörens expedition och blev där vederbörligen föreställd för mig. Det var en cirka 30-års man med ganska intelligent utseende, som avtjänat fem år och hade fem år kvar. Jag omhändertogs på det mest förekommande sätt av sekreteraren, vilken förde mig ned i stora samlingssalen, dit samtidigt alla fångarna strömmade till från sina celler. Vid dessa aftonunderhållningar få inga fångvaktare närvara. Jag var således den enda ostraffade i denna samling av Amerikas svåraste förbrytare. Anmärkningsvärd var emellertid den mönstergilla ordning, i vilken fångarna nedtågade och intogo sina platser, och icke mindre anmärkningsvärd var den ordning, som iaktogs under den cirka två timmar långa föreställningen, då dessa tusen förbrytare voro helt överlämnade åt sig själva. Intet oljud, intet störande samspråk mellan fångarna, ja, icke ens en spottning på golvet kunde jag iakttaga från min plats på en liten estrad, därifrån jag hade en utmärkt utsikt över salen. Och lika god var ordningen, då hela denna väldiga skara fångar återvände till sina celler, där vaktarna sedan mötte och låste igen om dem. Att den mönstergilla ordningen icke helt kan skrivas på självstyrelsesystemets konto synes uppenbart — andan inom ett fångelse beror nog i högst väsentlig mån på ledningen, vilken i detta fångelse måste betecknas såsom mycket god — men å andra sidan kunde jag icke undgå att få det intrycket, att självstyrelsesystemet bidragit att hos de för påverkan något så när mottagliga fångarna ingjuta en viss ansvars-

känsla, som i sin ordning måste återverka gynnsamt på den allmänna hållningen inom fängelset.

Jag styrktes i denna min uppfattning vid det mycket intressanta samtal, som jag efter föreställningen hade med sekreteraren och ett par andra funktionärer i fångarnas förening. Sekreteraren, som förde ordet, hade för sin del idel lovord över det nuvarande systemet. Numera såg man inga »lurande blickar« som under det gamla systemet, och när en fånge nu återkom till fängelset efter att ha återfallit i brott, såg han vanligen ganska skamsen ut. Den forna hårdheten syntes vara på väg att försvinna. Icke utan en viss stolthet framhöll fångarna härefter för mig, att föreningen upprättat en egen automobilreparationsverkstad — deingo t. o. m. lära sig köra bil å fängelsegården — samt att ingen fånge, som varit sysselsatt vid denna verkstad, ännu återkommit till fängelset. Anledningen härtill var den, att deingo lära sig ett yrke, som mycket intresserade dem och på vilket de efter frigivningen kunde erhålla en särdeles god utkomst. Vidare framhölls, att föreningen även uppsatt en egen rakstuga inom fängelset. Fångarna satte nämligen en ära uti att vara så snygga som möjligt. En stor iver lade fångarna i dagen vid förevisandet av sin expeditionslokal, vilken var särdeles trevligt inredd. Ett rikhaltigt bibliotek fanns — böckerna hade inköpts av föreningens medel eller skänkts till föreningen av för självstyrelsesystemet intresserade personer — och väggarna pryddes med porträtt av Osborne, Kirchwey och andra systemets märkesmän. I denna lokal hålla styrelsen och domstolen sina sammanträden, och vederbörande funktionärer bära då till tecken på sin värdighet särskilda emblem. Såsom minne av besöket överlämnades till mig några dylika emblem, vilka voro ganska smakfullt utförda i emalj i vitt och grönt och försedda med föreningens initialer M. W. L. (Mutual Welfare League) samt orden »Delegate« för styrelsens ledamöter, »Executive Board« för arbetsutskottets ledamöter och

»Court« för domstolsledamöterna. Föreningsledamöterna bära vid sammanträdena enklare knappar.

Innan jag lämnade Sing Sing hade jag ett ganska ingående samtal med förste fängsvaktaren (principal keeper), vilken varit anställd vid fängelset i över tjugu år och föreföll vara en man med ganska konservativ läggning. Han framhöll bland annat, att han varit med om alla de olika regimerna. Den gamla regimen — revolverregimen — då fängsvaktaren aldrig kände sig riktigt trygg utan nästan ständigt måste gå med fingret på hanen, var icke bra. Den förbättrade icke fångarna utan gjorde dem tvärtom sämre. Så kom den Osborneska regimen. Den var heller icke bra. Fångarna voro de som styrde, och de starkaste och mest tillagsna — men ingalunda de bästa — kujonerade sina svagare och mera undfallande kamrater. Fångbetjäningen hade just icke mycket att säga till om samt kände sig tämligen överflödig. Fångarna sågo rent av ned på dem, enär de tyckte, att de icke uträttade något nyttigt arbete. Efter införandet av det nuvarande systemet med modifierad självstyrelseform hade emellertid ett märkbart omslag till det bättre inträffat: de lömska och lurande blickarna hade försvunnit och diciplinen var utmärkt. Min sagesman sade sig för sin del icke på några villkor vilja hava tillbaka något av de gamla systemen.

I Sing Sing utgiva fångarna en egen tidning: »Sing Sing Bulletin«, vilken utkommer en gång i månaden. Februariumret för år 1920 inledes med en av fången nr. 69,690 skriven artikel: »Den rätta mannen i ett stort arbete är den nye direktören för Sing Sing«, däri fängelsets nyutnämnde chef, majoren Lewis E. Lawes, hälsas välkommen och vari utförligt redogöres för hans föregående, framgångsrika 15-åriga verksamhet som fångvårdsman. I den överraskande väl skrivna artikeln göres bland annat följande ganska pepprade anspeglning på den Osborneska regimen: »Från den dag den nye direktören grep sig an med arbetet att befria fängelset från missbruk och verkställa en allmän

storstädning (cleaning up generally) insägo fängarna, att han var just den rätta mannen. Han gick omkring bland dem i verkstäderna och på fängelsegården, alldeles som om de voro mänskliga varelser. Där förekom icke något klap-pande på axeln eller något skämt och, det bästa av allt, icke något nedlåtande. Det var en verklig man, som talade till de män, för vilkas välfärd han blivit ansvarig. Och han talade rent ut. Där fanns intet av det där: »bli en snäll gosse, så skall jag bli en snäll direktör«. Det var mera som en föreståndare för en stor fabrik skulle ha talat till sina arbetare. På detta sätt vann han beundran och respekt från fängarna som endast få direktörer före honom«. I en artikel, benämnd: »Samhällets ansvar för den frigivne fången«, skriver fången nr. 68,928 bl. a. följande tänkvärda ord: »Samhället måste förr eller senare återtaga den frigivne fången i sin mitt. Har den frigivne blivit bättre genom sin långa inspärning? Räddningsarbetet borde börja innan förfallet inträder. Vem kan i längden motstå förfallet inom fängelsemurarna? I fängelset har fången att underkasta sig föreskrifter, som nära nog tvinga honom att hålla sig i nivå med en bestämd måttstock av rättskaffenshet. Han är tvungen att arbeta, att stiga upp på regelbundna tider — kort sagt, han kan icke göra som han tycker, vad hans fantasi eller goda eller onda natur föreslår honom att göra. Fängelselivet påtvingar honom åtminstone ett slags yttre rättskaffenshet. Men stärkes han härigenom i sin önskan att leva rätt, att utveckla sig till en hederlig karaktär? Och blir icke genom en förlängning av detta tvång hans vilja svagare och mera beroende? Den förnämsta förutsättningen för att en fånge skall kunna frigivas är, att man är fullt på det klara med att han fattat en bestämd föresats att gå sin väg rättskaffens fram. Detta är icke mer än rätt. Men är det icke möjligt, att han fattat denna föresats redan innan den av domstolen bestämda strafftiden tilländagått? Vad är det då för fördel för samhället att fortsätta bestraffningen? Varför hålla honom kvar med dryg kostnad, då han är villig och

har förmåga att sörja för sig själv och sin familj? Om avsikten är att tillrättaföra och tygla de kriminella anlagen hos dem, som fallit under strafflagen, borde fängelsevistelsen upphöra, så snart de, som studerat fallet i fråga och de möjligheter, med vilka fången sitter inne, kommit till den slutsatsen, att det ändamål, för vilket frihetsstraffet ådömts, blivit uppfyllt, och fången skulle tillåtas att villkorligt återvända till det normala sociala och industriella livet. — — Den enda vägen att förbättra fången går genom hjärtat. Långvariga frihetsstraff appellera icke till hjärtat.»

Anstalter med öppen-dörr-system.

På tillstyrkan av svenska legationen i Washington har jag även besökt tvänne fångvårdsanstalter med öppen-dörr-system, nämligen »The Workhouse for the District of Columbia» och »The Lorton Reformatory«, båda belägna rätt nära varandra, en timmes järnvägsresa från Washington samt cirka 20 minuter med skjuts från stationen till direktörens villa, som ligger ungefär mitt emellan de både anstalterna.

Vad den förstnämnda av dessa anstalter beträffar, har med rätta anmärkts, att benämningen »workhouse« (arbetsinrättning) vore synnerligen olämplig och borde utbytas mot benämningen »farm« (lantgård). Det för anstalten avsedda området, utgörande 1150 acres jord mellan Lortons station och staden Occoquan vid floden med samma namn, togs i bruk den 1 juli 1910. Fångarna utgjorde då till antalet endast 29 och inhystes i tält vid flodstranden, varefter en pallisad var under uppförande. Under månaderna juli och augusti hade arbetet med pallisaden slutförts och tält uppslagits å det sålunda inhägnade området, i vilka tält i slutet av augusti installerades 300 fångar. Nästa arbete var byggandet av en väg till den plats, där de för fångarna avsedda byggnaderna skulle uppföras. Arbetet med anläggningen av vägen tog 60 dagar, varefter arbetet med byggnaderna forcerades, så att dessa kunde tagas i bruk innan vinterns in-

träde. Under denna tid arbetade fångarna till en början i grupper av endast sex med en uppsyningsman för varje grupp, men efter hand som man vann större erfarenhet utökades fångantalet i varje grupp, så att det vid årsslutet utgjorde i medeltal tjugu.

Anstalten utgöres av två avdelningar, en för män och en för kvinnor, vilka ligga på något avstånd från varandra. Byggnaderna äro uppförda av trä i en våning. De fångar, som intagas å denna anstalt, äro dömda till fängelse i minst tio, högst åttahundratio dagar. Under år 1919 voro å anstalten intagna 2152 män, av vilka 607 vita och 1545 färgade, samt 359 kvinnor, av vilka 47 vita och 312 färgade. De flesta voro intagna på grund av fylleri, olovligt tillgrepp, misshandel, bärande av livsfarligt vapen etc. Strafftiderna voro i allmänhet mycket korta, oftast endast 30 dagar. Inga celler eller stängsel finnas. Med anledning av den korta strafftiden äro emellertid rymningar relativt få. Dock finnas sju blodhundar, vilka äro gemensamma för denna anstalt och »The Reformatory». Vakterna äro endast undantagsvis beväpnade. Fångarna sysselsättas med väganläggningar, uppförandet av nya byggnader i stället för de nuvarande provisoriska, svinskötsel, hönsavel, mejerihantering m. m. Till anstalten hör ett tegelbruk. Kvinnorna sysselsättas med tvätt, klädsömnad och dyligt.

I »The Reformatory» intagas sådana fångar, som begått grövre brott. Strafftiden varierar från 1 till 5 år. Vid mitt besök funnos därjämte fem livstidsfångar. Ej heller vid denna anstalt finnas några stängsel. Däremot finnas här åtta straffceller, vilka dock endast sällan komma till användning (mest för rymmare). Fångantalet uppgår i medeltal till något över 130. De flesta äro färgade. Vakterna äro i allmänhet beväpnade med revolverar. Man försökte till en början med att låta vakterna vara obeväpnade, men rymningarna blevo då så talrika, att man måste återgå till revolver-systemet. Varken revolverarna eller blodhundarna synas, men blotta medvetandet att dessa finnas verkar återhållan-

de på rymningslusten. Under år 1918 rymde 25, av vilka 13 återfördes, och under år 1919 rymde 19, av vilka 15 återfördes, de flesta genom fängelsebetjäningens försorg. En belöning till utomstående av 25 dollars pr. återförd fånge sporrar dock ortsbefolkningen att medverka. Vanligen går det vid rymningarna till så, att fången söker sin tillflykt i den närbelägna skogen, blodhundarna släppas så lösa och sätta efter fången, vilken då klättrar upp i något träd, nedanför vilket hundarna fatta posten, tills vaktbetjäningen, ledd av skallet, hinner anlända och gripa fången. Om söndagarna eller eljest, då fångarna ej äro i arbete, finnas beväpnade vakter utanför byggnaderna, ehuru de, åtminstone för den tillfällige besökaren, icke framträda som vakter. Under mitt besök, som ägde rum just på en söndag, förvånades jag särskilt över den livliga trafik, som ägde rum genom en glaskorridor, som leder från den byggnad, där matsalen är inrymd; till klubbrummet i en bredvid liggande byggnad, där fångarna just då syntes vara ganska mangrannt församlade, sysselsatta med diverse sällskapsspel, rökning, sampråk m. m. En glasörr å nämnda korridor stod halvöppen, och skogen låg alldeles invid. Då jag till direktören uttalade en förmodan, att rymningar genom denna dörr icke voro så alldeles sällsynta, påvisade han för mig, att en vakt var placerad i klubbrummet på så sätt, att han kunde från sin plats med lätthet överblicka korridoren, varjämte han var särskilt instruerad att hava ett vaksamt öga å förenämnda dörr. Härtill kommo vakterna utanför byggnaderna. Anmärkas bör även, att fångarna, då de ej äro i arbete, icke utan vidare få lämna byggnaderna. Dock måste jag säga, att man vid ett tillfälligt besök å anstalten icke fick något intryck av att vakthållningen var särskilt sträng. För min del hade jag icke någon aning om att några vakter funnos utomhus, förr än detta särskilt påvisades för mig. Denna anstalt, liksom »the Workhouse«, påminde snarare om ett konvalescenthem än ett fängelse. Anstalten är emellertid endast provisorisk. Meningen är att uppföra en ny anstalt i

närheten av den nuvarande, vilken kommer att bestå av 29 olika byggnader. Byggnadskostnaden beräknades (år 1918) till 382,000 dollars. Arbetena å den nya anstalten hava redan tagit sin början.

Ungdomsrepubliken i Freeville (George Junior Republic).

Ungdomsrepubliken i Freeville är resultatet av ett av de djärvaste och mest intressanta experiment, som någonsin företagits i syfte att rädda och till dugliga medborgare omvända vilsekommen ungdom. Det är ett experiment i social uppfostran, som till det yttersta tillämpat särskilt självstyrelsens och självhjälpens principer. Arbetets plikt och arbetets heder är republikens lösen. Ungdomsrepubliken är ingen ny institution. Den firar i år sitt 30-års jubileum. Men då jag under mitt förra besök i Amerika icke blev i tillfälle att besöka republiken, ville jag nu gottgöra denna försummelse. Då emellertid republikens stiftare, Mr. William R. George, från trycket utgivit en utförlig avhandling om sin stiftelse, vilken finnes översatt till svenska med ett förord av G. H. von Koch (Ungdomsrepubliken i Amerika, Iduns tryckeriaktiebolag, Stockholm 1912), vill jag här inskränka mig till att skildra några personliga intryck vid mitt besök i denna världsbekanta republik i miniatyr.

Jag anlände i sällskap med Mr. George till den lilla stationen Freeville, där en släde från republiken var oss till mötes. Efter omkring 20 minuters färd meddelade mig Mr. G., att vi nu befunno oss inne på republikens område, men intet antydde, var gränsen var belägen; icke ens den allra enklaste gårdesgård kunde jag upptäcka. Strax därpå foro vi emellertid förbi en stuga med en skylt, varpå i stora bokstäder stod målat: »George Junior Republic Bakery» (republikens bageri), men detta var också det enda synliga tecknet på att man befann sig inom republikens område. På vägen till Mr. Georges villa mötte vi grupper av »medborgare», gossar och flickor i 16—18 års åldern, som tillviftade

sitt välkommen under utrop av »Halloo Daddy! Halloo Daddy George!«*), vilka hälsningar Mr. George — spänstlig som en yngling trots sina 53 år — på det livligaste besvarade med tillropen: »Halloo girlies! Halloo boys!« Kort därpå stannade vi utanför en av byggnaderna, och Mr. G. hade knappast hunnit stiga ur släden, förr än flickorna flögo honom om halsen och pojkarna tävlade om att få sticka sin arm under hans. Mottagandet fullständigt förbluffade mig. Det var här icke en anstaltsföreståndare, som återvände till sin koloni, utan det var en fader, som återvände till och på det hjärtligaste välkomnades av sina barn. Mr. George har visserligen från en del håll fått uppbära ganska skarpt klander för det han tillåter ungdomen att taga sig för stora friheter, men å andra sidan har framhållits, att många av dessa gossar och flickor aldrig haft något verkligt hem, aldrig haft t. ex. någon far att lita sig till. För egen del tror jag, att det just är i detta förtroendefulla förhållande mellan »Daddy George« och hans unga skyddslingar, som man har att söka den kanske väsentliga anledningen till den stora framgången i hans arbete. Min övertygelse är i varje fall den, att man även med det bästa system icke kommer så synnerligen långt i arbetet med dessa gatornas och grändernas unga vildfåglar, om man icke lyckas helt vinna deras förtroende.

Beträffande de uppnådda resultaten, meddelade mig Mr. George, att de flesta av dem, som lämnat republiken, numera voro nyttiga samhällsmedlemmar. Icke så få hade tagit universitetsexamina samt blivit framstående jurister, kommunalmän etc. En av dem, »the captain«, var för närvarande fäst vid republiken som Mr. Georges närmaste man. Flertalet hade utgått från enklare, ofta nog dåliga hem, men en och annan — visserligen icke alltid de bästa — hade kommit från förmögna hem. Mr. G. berättade om en sådan pojke, som, då han anlät till republiken, hållit sig för god till att arbeta. Det gick till en tid, men när hans pengar

*) »Daddy« = pappa.

tagit slut, måste han anlita lånevägen. Han lånade först av gossarna och, när dessa icke längre ville stå till tjänst, av de mera vekhjärtade flickorna. Men omsider stängdes även denna utväg. I saknad av medel till mat, drev honom till sist hungern att börja arbeta. Så småningom vaknade intresset för arbetet, energien växte, och när någon tid förgått, hade ett fullkomligt omslag ägt rum, och pojken blev sedan en av republikens arbetsammaste och mest uppskattade medlemmar. Ett annat fall förtjänar även att omnämnas. På en mottagning i New York hos en av de ledande krafterna i »The Big Sisters Movement«, vid vilken mottagning Mr. George höll föredrag om sin verksamhet, blev jag föreställd för en ung dam, vilken gjorde ett särdeles sympatiskt intryck och livligt intresserade sig för sociala spørsmål. Enligt vad jag erfor skulle hon bli »social worker«. Tyvärr led hon av en svår ögonsjukdom, som hotade att göra henne blind. Efteråt meddelade mig Mr. George, att denna sympatiska unga flicka varit ett av de svåraste fall han någonsin haft. Hon hade till följd av höggradig vanart varit intagen på den ena uppfostringsanstalten efter den andra, men ingenstades hade hon kunnat stanna. Hon ansågs fullkomligt omöjlig. Man beslöt då att skicka henne till ungdomsrepubliken i Freeville såsom en sista resurs. De första dagarna efter sin ankomst dit var hon hysterisk, slog sönder möbler, porslin m. m., men omsider lugnade hon sig och anpassade sig så småningom efter de nya förhållandena och blev till sist en mycket verksam och intresserad medborgare i republiken. I avbidan på någon anställning i det sociala arbetet vistas hon fortfarande i ungdomsrepubliken, där hon för närvarande anses vara en av Mr. Georges bästa kvinnliga hjälpare. Hennes ögonsjukdom härleder sig från syfilis, som hon ådragit sig under en av sina depressionsperioder.

I sällskap med Mr. George besökte jag flera av de villor, där republikens medlemmar äro inlogerade. Gossarna ha sina särskilda villor, och flickorna sina. I allmänhet bo 15—20 i varje villa, där en kvinnlig husmoder svarar för

ordningen. Det föreföll mig dock som om dessa husmödrar icke stodo på den bildningsgrad och innehade den auktoritet, som varit önskvärd. Byggnaderna sågo rätt förfallna ut, vilket torde få tillskrivas den omständigheten, att de flesta av dem stått obebodda under krigsåren. Så gott som alla gossarna hade nämligen gått ut i kriget — många av dem ligga nu begravna i Frankrikes jord — och de flesta av flickorna hade även under kriget lämnat republiken och ställt sig till förfogande i det allmännas tjänst.

Under mina strövtåg på republikens område kom jag slutligen till den icke minst intressanta byggnaden, nämligen den kombinerade domstols- och fängelsebyggnaden. Domsalen hade en estrad med en liten pulpet för domaren och påminde i övrigt rätt mycket om en del domssalar jag sett vid mina besök i barndomstolarna. Det mest anmärkningsvärda var dock fängelset, där fångarna inspärrades i väldiga järnburar, vilka föreföllo mig långt mera fruktansvärda än cellerna i Sing Sing. Vid mitt besök förvarades i fängelset endast en fånge, en ung gosse, vilken där avtjänade straff för det han olovligen rökt cigaretter. Enligt den för republiken gällande lagen straffas olovlig cigarettökning, »första resan», med 50 cents böter, som, i händelse av bristande tillgång till böternas gäldande, förvandlas till en dags fängelse. Emellertid är väckt ett lagförslag, enligt vilket bötesbeloppet skulle höjas till en dollar. Jag frågade gossen, vad han tänkte om det nya lagförslaget, och till min ganska stora häpnad svarade han, att han ämnade rösta för förslaget. Visserligen tyckte han själv om att röka ibland, när lusten kom på, men han insåg mycket väl, att detta var skadligt för ungdomar sådana som han, och ansåg det därför vara riktigast att ge förslaget sin röst.

Den intressantaste bekantskapen — näst Mr. George själv — var dock republikens president, en ung flicka på 19 år, vilken tillika fungerade som domstolens ordförande. Hon var en av de få, som åtnjöt förmånen att få bo i familjen Georges villa, och jag hade där med henne ett längre

samtal. Hon befanns vara överraskande väl hemmastadd i det amerikanska rättsväsendet och ansatte mig med en mängd frågor rörande svenska förhållanden. Liksom de flesta andra medlemmar i ungdomsrepubliken hade hon »ett föregående« — vari detta bestod lyckades jag dock icke utlista —, men, om hon verkligen förut varit vanartig, så syntes dock vanarten åtminstone nu ha fullständigt försvunnit. Hon ämnar, när hon om ett år lämnar republiken, slå sig på att studera juridik, och härför synes hon förvisso ha ganska goda praktiska förutsättningar.

Domstolsessioner hållas varje fredag. Tyvärr inträffade mitt besök icke på en sessionsdag, men presidenten hade artigheten att för min räkning anordna en extra session, en, enligt vad Mr. George meddelade mig, i republikens historia enastående tilldragelse. Då den vanliga domstolslokalen icke hunnit bli uppeldad, hölls sessionen i en av skolasalarna. Jag infann mig omkring en kvarts timme, innan domstolsförhandlingarna skulle taga sin början, för att få en överblick över situationen. Vid min ankomst började gossarna och flickorna att strömma till, och just som jag inträdde i »domssalen«, där det bland annat fanns ett piano, spelades det upp till en munter vals, och inom ett ögonblick var dansen i full gång. Men på slaget fem, till vilken tid sessionen var utsatt att börja, avbröts dansen med ens, och gossarna och flickorna skyndade sig att, i god ordning, intaga sina platsen. Kort därpå tillkännagav »the usher«, en ung pojke, som tjänstgjorde såsom ett slags ceremonimästare, att domaren närmade sig. Hela menigheten reste sig nu, och inträdde med mycken värdighet den unga kvinnliga domaren samt tog plats på »the bench«, som här utgjordes av en pinnstol framför ett vanligt litet bord, varefter hon inbjöd mig att taga plats vid sin sida — alldeles som det går till vid de verkliga domstolarna i Amerika. Allmänna åklagaren, en ung pojke, uppropade de olika målen. Nästan alla de tilltalade biträdades av en försvarsadvokat — såsom sådan tjänstgjorde en ung flicka — och vittnen hördes, vilka fingo

avlägga ed på vanligt sätt med uppsträckt höger hand. I ett fall valdes jury, vilken utgjordes uteslutande av flickor. De flesta målen rörde sig om snatterier av godsaker och dylikt. I allmänhet erkände de tilltalade och dömdes i regel till böter, vilka uttagas genom avskrivning å vederbörandes bankkonto. En mycket pigg och vaken liten gosse hade av sin lärare tilltalats för det han visat sig loj och ouppmärksam under lektionerna och icke, oaktat gjorda anmärkningar, låtit sig rätta, utan tvärtom visat trots mot läraren. Gossen, som försvarade sig på ett verkligen briljant sätt, bestred, att han varit loj och ouppmärksam, samt gjorde gällande, att han ej förstått de honom förelagda uppgifterna. Läraren gendrev gossens påståenden, varefter vittnen hördes, som nog i allmänhet voro till gossens nackdel. Gossen dömdes därpå till — tio dagars straffarbete (ten days in the workhouse), en rätt hård dom syntes det mig. En annan gosse, som rökt cigaretter, dömdes att böta femtio cents, en tredje, som nekade och icke kunde överbevisas, frikändes o. s. v.

En fråga, som man vid ett besök å ungdomsrepubliken ovillkorligen gör sig, är denna: är det verkligen möjligt att sammanföra unga gossar och flickor i den ömtåliga övergångsåldern och under de fria former, som här äro rådande, utan att några otillbörligheter i större utsträckning äga rum? Mr. George, till vilken jag framställde denna fråga, förklarade, att otillbörligheter endast sällan förekomme. Om orsaken till detta anmärkningvärda förhållande vågar jag icke uttala någon bestämd mening. En förklaringsgrund torde måhända vara att finna i den aktning för kvinnan, som ju är ett av den amerikanska nationens vackraste karaktärsdrag. En allvarlig brist, som vidlåder republiken, är emellertid, att särskilt gossarna icke kunna annat än i mycket begränsad omfattning beredas undervisning i olika yrken. Man hade väntat sig att finna t. ex. skomakeri- och skrädderiverkstäder, men därav syntes icke ett spår, vilket är desto mera anmärkningsvärt, som republiken ju varit i verk-

samhet under en lång följd av år. Mr. George medgav även, att saknaden av tillfälle till fullständig yrkesutbildning var en allvarlig olägenhet, som han dock hoppades få avhjälp inom en nära framtid.

Slutord.

»Brottslingar kunna aldrig«, yttrar Healy, »erhålla lämplig behandling, därest icke deras problem bli till fullo förstådda. Ingen domstols- eller anstaltsorganisation, om än aldrig så fulländad, kan någonsin ersätta en djupgående förståelse av människonaturen. Flickan träffade nog huvudet på spiken, då hon inför domaren utbrast: »Ni och edra tjänstemän äro här för att göra er plikt, och jag förmodar, att ni kommer att skicka bort mig, men innan jag går, vill jag säga er en sak: ni förstår er inte på mig ett spår.«

Bristande förståelse av brottslingsnaturen är nog en defekt, som vidlåder även andra domare än de amerikanska och som till icke ringa grad torde bero på bristande intresse för de kriminalpsykologiska frågorna överhuvud. Dock har på de senare åren kunnat spåras en allt starkare strävan till ökad individualisering i straffrättsskipningen, en strävan, som, för Sveriges vidkommande, omsider lett till antagandet av en ny lag angående villkorlig straffdom, vilken trätt i kraft den 1 januari 1919. Genom denna lag, som bl. a. stadgar särskild förundersökning rörande den tilltalades karaktär och personliga förhållanden i övrigt, har brottslingen, den handlande människan, trätt i förgrunden. Härmed har det första steget blivit taget till införandet i vår straffrättsskipning av den, om jag så må säga, sociala synpunkten, och en god grund har därmed blivit lagd till bättre förståelse av brottslingsnaturen. Det gäller nu att med varsam hand bygga vidare på den sålunda lagda grunden, och härvid torde i viss mån erfarenheterna från Amerika böra vinna beaktande. Särskilt framstår för mig såsom ett angeläget önskemål att, i den utsträckning sådant låter sig göra, bereda rum för den medicinska och psykologiska sakkunskapen. Önsk-

värt vore förvisso, om man t. ex. i Stockholm kunde försöksvis inrätta något liknande Healys medico-psykologiska institut, dit vederbörande domstolar, förundersökare, barnavårdsmyndigheter och andra kunde hänvända sig för erhållande av yttrande samt råd och upplysningar i tveksamma fall. Att ett dylikt institut skulle få ett särdeles rikt fält för sin verksamhet, är ställt utom allt tvivel.

Även i fråga om fängvården torde vi ha ett och annat att lära av Amerika. Särskilt gäller detta fångarnas rationella utsortering på olika anstalter eller olika avdelningar inom samma anstalt, så att t. ex. de sinnessjuka och psykiskt efterblivna utgallras, de förbättringsmöjliga skiljas från de oförbätterliga o. s. v. Inom de särskilda anstalterna borde tillfälle i största möjliga utsträckning givas fångarna till självverksamhet. Slöheten måste, så vitt möjligt, bortarbetas, intresset stimuleras, självaktningen höjas. Självstyrelsesystemet borde i modifierad form få försöksvis prövas inom åtminstone något fängelse. Men viktigast av allt är måhända personalfrågan: skapandet av en duglig och sitt kall hängiven kår av fängvårdsfunktionärer. Härför kräves förvisso ökat anslag till fängvården. Men »det betalar sig« (it pays). Även på detta område torde en sortering lämpligen böra ske, så att t. ex. vaktkonstaplarna av gamla skolan placerades å anstalterna för de oförbätterliga, där det kanske främst kommer an på att få pålitliga »vaktare«, under det att särskilt kvalificerade och följaktligen även högre avlönade »vårdare« anställdes vid anstalterna för de förbättringsmöjliga, där personlig påverkan ingår såsom det väsentligaste momentet i fångbehandlingen. Slutligen må även här såsom önskemål framhållas ökat utrymme åt den medicinska sakkunskapen, särskilt den psykiatriska.